

Belgiat käega katsumas

(Algus «Harju Elus» nr. 40)

Sven Sagris

Pissiv linnasümbol

17. novembri hommikul võtab meie «Ford» kursi Brüsselile. Sõit suurepärasel 6-realisel autoteel on ühtlasi hea ja ka halb. Hea seepärast, et suurepärase teekate ja hea märgistus kindlustavad kiire ja ohutu sõidu. Halb seepärast, et sellel pideval üle 120 km tunnikiirusega edasiliendamisel ei ole võimalik jälgida teedust, hooneid ja inimesi.

Meie 120 km/t on veel nii mõõdukas, et peame sõitma parempoolsemas reas. Vasakult lendavad meist mööda «Mercedese» ja «Volvode», arvatavalt 150—200-km tunnikiirusega.

Nii nagu Pariisi maailmanäituseks ehitati Eiffeli torn, ehitati Brüsselisse maailmanäituseks aatomi mudel «Aatomix». See üle 100 m kõrge läikivatest hiigelkuulidest ja neid ühendavatest torudest koosnev ra-

jatis kõrgub kuningalossi läheduses linna kohal. Igas kuulis on restoran, kohvik või väljapanek. Kõige kõrgemast on hea vaade linnale. «Aatomix» all laiub «mini-Euroopa». Euroopa maid ja pealinnu iseloomustavad inimesekõrgused viimistletud maketid.

Kuningalossi võib vāravast imetleda. Kuningas on lossis ja ligemale ei pääse. Vāravast valvab eredas vormis ihukaitsja lubab lahkesti enesega koos piliti teha, kuid palub siis edasi sõita, sest kuningas pidavat varsti välja sõitma.

Brüsseli suurepärasest vanalinnas on kolmveerand kõigist suveniiripoodidest täidetud pissiva väikepoisi kujudega. Nii nagu Tallinna sümboliks on Vana Toomas, nii on Brüsseli sümboliks pissiv väikemees «Menekeen pis».

Legend. Ühe rikka kaupmehe nelja-aastane poeg läks kadu-

ma. Õnnetu leiti kahe päeva pärast ühelt tänavanurgalt. Kaupmees lasi sellele tänavanurgale umbes 80 cm kõrguse pissiva poisi kuju püstitada. Turismihooajal pannakse poisile iga päev ka riided selga. Õsel tassivad turistid poisi riided suveniiride-na laiali. Hommikul tuleb jälle uued panna. Kui meie Vana Tooma tootjad on üsna vähe variante välja mõelnud (märk, lamp jne.), siis «Menekeen pis» teeb kõike. Avab pudeleid, on korgiks, tähistab tualettruumi uksi, on vaasiks.

Brüsseli vanalinna imekitsad tänavad on täis kala- ja jahipoodi. Poekese ees tänaval on lahtiselt väljas mitmesugused mereannid ja metsloomad. Jahimehel ei ole oma au päästmine kuigi raske. Kõnnid metsas, võtad poest värskest lastud jänese ja lähed «saagiga» pidulikult koju. Kahtlemata võimaldab see nepijahi ajal ka hoopis «konsaaga neppi» jahtida, minnes õhtul õigete lindudega koju. Hoolitsus, eks ole?

Kojusõidul särab automagistraal tuledes. Tulles Saksamaalt Belgiasse ei ülitäta sind piiril keegi. Et oled juba Belgias, saad aru sellest, et Belgias on kõik automagistraalid pimedal ajal terves pikkuses valgustatud.

Kujutlegem, et Tallinn—Tartu maantee on tervikuna tulesäras. Fantastika! Aga sellel Eestist väiksemal maal nii on.

Muusikalised kõrvalepõiked Düsseldorfi ja Bonni

Tunda kaasmaalast oma kõrvale. See tunne on nii tugev, et kaks korda kuus sõidetakse kokku Düsseldorfi Saksamaa eestlaste segakoori «Leelo» harjutustele. Hollandi piiri äärest Klevest tuleb dirigent Villu Laidsaar, lauljad teistest saksa linnadest ja Belgiast.

Kogunetakse laupäeval Düsseldorfs asuvasse Ida-alade majja. 3—4 tundi tõsist tööd. Käsil on üldlaulupeo repertuaar. Kui oled 120 km sõidu järel lauluproovi jõudnud, siis mõtled tahtmatult, kuidas meil ei viitsi mõni mugavusest kõrvalemajja harjutusele minna.

Segakoor nagu meilgi. Hulk üle keskea daame ja 8—10 harrasmeest toeks seljataga. Tase üsna tugev. Proovi vaheajal juuakse ühiselt kohvi ja võetakse välja kodused küpsetised.

Antakse teada, et sudeedi sakslased on eesti segakoori oma jõulupuule kutsunud.

Alumise korruse õllesaalis arutlevad solidsed saksa bürojerid koos prouadega Ida-Preismaa küsimusi. Laual ajalehed «Unsere Danzig».

Ühel päeval loeme kohalikust eestlaste lehest, et Bonnis esineb Tallinna Tehnikaülikooli viilistlaste naiskoor. Mis muud, kui autosse. Bonni ühte kaas-aegsesse Pauluse kirikusse koguneb üle 350 eestlast. Jälle sõidetakse kõikjalt kokku, et kuulda eesti naiste laulu.

Kohaliku pastori avasõnade järel esineb koor. Hästi laulavad. Hiljem siirduvad nii lauljad kui ka külalised Annabergi lossi. Lätlased on selle lossi ostnud kooskäämist kohaks ja üürivad ka põhjanaabritele.

Annabergi lossis avab õhtu praost Toomas Põld. Seesama Toomas Põld, kes viimase sõja ajal mobiliseeritud eesti sõjameestele viimase õnnistuse andis.

«Leelo» koori rahvas saab Viktoria Jagomäelt teada ja isegi paberil näha, et nad tõesti üldlaulupeole kutsutud on.

Rootsi laud, suveniiride vaheus. Tore südamluk õhtu oli.

(Järgneb)